

Stiliztika feladatsor

(3. feladatlap)

1. Idézd fel a rímekkel kapcsolatos ismereteidet! Írd a táblázatba a rímképleteknek megfelelő rímtípusok számát!

A rímek csoportosítása szerkezetük szerint	
aabbcc	
abba	
abab	
aaa bbb ccc	
axax xaxa axxa	
axxxaxaaaxx	

Rímtípusok:

1. szórványrím
2. bokorrím
3. félrím
4. páros rím
5. ölelkező rím
6. keresztrím

2. Mi a rímképlete az első négy versrészletnek? Írd a sorok mellé a betűjelet! Milyen rímtípusok jellemzik a versrészleteket? (Csak számmal jelöld!)

<i>versrészlet</i>	<i>rímtípus</i>	<i>költői kifejezőeszközök</i>
<p>Petőfi Sándor: János vitéz</p> <p>"Szivemnek gyöngyháza, lelkem Iluskája!" Kukoricza Jancsi így szólott hozzája: "Pillants ide, hiszen ezen a világon Csak te vagy énnekem minden multságom.</p> <p>"Gyere ki, galambom! gyere ki, gerlicém! A csókot, ölelést mindjárt elvégzem én; Aztán a mostohád sincs itt a közelben, Ne hagyd, hogy szeretőd halálra epedjen."</p>		<p>.....</p> <p>.....</p>
<p>Arany: Toldi</p> <p>Mint ha pásztortűz ég őszi éjszakákon, Messziről lobogva tenger pusztaságon: Toldi Miklós képe úgy lobog fel nékem Majd kilenc-tíz ember-öltő régiségben.</p>		<p>.....</p>
<p>Ady Endre: Álmom: az Isten</p> <p>Batyum: a legsúlyosabb Nincsen, Utam: a nagy Nihil, a Semmi,</p>		<p>.....</p>

<p>A sorsom: menni, menni, menni S az álmom: az Isten.</p>		
<p>Csokonai Vitéz Mihály: Tartózkodó kérelem</p> <p>A hatalmas szerelemnek Megemésztő tüze bánt. <i>Te lehetsz írja sebemnek, Gyönyörű kis tulipánt!</i></p> <p>Szemeid szép ragyogása Eleven hajnali tűz, Ajakid harmatozása Sok ezer gondot elűz.</p>		<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>

- Milyen költői képekre ismersz a fenti szemelvényekben dőlten, vastagon szedett, aláhúzott kifejezésekben? Írd be a táblázat megfelelő oszlopába megnevezésüket!
- Petőfi versében melyik metafora csonka, melyik teljes? Írd be a táblázatba a metafora fajtáját!
- Karikázd be annak a versnek a címét, amelyben találsz alliterációt!
- Jelöld a 4. versrészlet első versszakában az időmértéket!
- Megfigyeléseid alapján definiáld az időmértékes verselés fogalmát!

időmértékes verselés:

.....
.....

- Csokonai verse másféle ritmusban is felolvasható. Milyen egyéb verselési mód merülhet fel még? Írd a pontozott vonalra a verselési módozat nevét, majd határozd meg fogalmát!

.....:

.....

.....

- Olvasd el Tóth Árpád versét! Milyen költői kifejezőeszközökre ismersz a dőlten, vastagon szedett, aláhúzott részekben? Megoldásaidat írd a pontozott vonalakra!

Tóth Árpád: KÖRÚTI HAJNAL

Vak volt a hajnal, szennyes, szürke. Még

Üveges szemmel aludtak a boltok,

S lomhán söpörtek a vad kővidék

Felvert porában az álmos vicék,

Mint lassú dsinnek, rosszkedvű koboldok.

*Egyszerre két tűzfal között kigyúlt
 A keleti ég váratlan zsarátja:
 Minden üvegre száz napocska hullt,
 S az aszfalt szennyén szertesztét gurult
 A Végtelen Fény milliom karátja.*

*Bűvölten állt az utca. **Egy sovány
 Akác részegen szítta be a drága
 Napfényt, és zöld kontyában tétován
 Rezdült meg csüggeteg és halovány
 Tavaszi kincse: egy-két fürt virága.***

*A Fénynek földi hang még nem felelt,
 Csak a színek víg pacsirtái zengtek:
 Egy kirakatban *lila dalra* kelt
 Egy nyakkendő; de aztán tompa, telt
 Hangan a harangok is felmerengtek.*

*Bús gyársziréna bűgött, majd kopott
 Sínjén villamos jajdult ki a térre:
 Nappal lett, indult a józan robot,
 S már nem látták, *a Nap még mint dobott*
 Arany csókot egy munkáslány kezére...*

10. Tóth Árpád versének első versszakában milyen szófajú szóból van a legtöbb? E szófaj hányféle mondatbeli szerepet tölt be az első versszakban?

szófaj	a szófaj mondatbeli szerepe

11. Keresd meg a megadott szinonimák szövegbeli megfelelőjét a Körúti hajnal című versben!

<i>mocskán</i>	
<i>fakó</i>	
<i>meglepő</i>	
<i>mélabús</i>	
<i>mámorosan</i>	
<i>felkavart</i>	